

Styringsgruppen for Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgssektoren

Referat

Til

Styringsgruppen for
Norm for informasjonssikkerhet i helse- og omsorgssektoren

Møtetidspunkt: **Fredag 11.06.21 kl. 0900-1530**

Sted: Video, join.nhn.no, nr **997780** eller normen@vm.nhn.no

Virksomhet/Organisasjon	Representant	Til stede/ forfall
Apotekforeningen	Ragna Hanum	Til stede
Den norske legeforening	Petter Hurlen (nestleder)	Til stede
Den norske tannlegeforening	Kirsten Ahlsen	Til stede
Norsk farmaceutisk forening	Irvin Cehajik (frem til 1010)	Til stede
Norsk fysioterapeutforbund	Henrietta Richter Uitdenbogaardt	Til stede
Norsk psykologforening	Julius Okkenhaug	Til stede
Norsk sykepleierforbund	Bente Christensen	Til stede
KS	Suhail Mushtaq (med på deler av møtet pga tekniske forhold)	Til stede
	Trond Sundby	Til stede
KiNS	Harald Torbjørnsen	Til stede
Helse Midt-Norge RHF	Laila Eikeset / Geir Erlend Johansen	Til stede
Helse Nord RHF	Jørgen Sandø	Til stede
Helse Sør-Øst RHF	Jon Holden	Til stede
Helse Vest RHF	Lars Erik Baugstø-Hartvigsen (leder)	Til stede
Private helsevirksomheter (Representert ved Fürst)	Eyvind Axelsen	Til stede
Folkehelseinstituttet	Pål Solerød (bortsett fra 1000-1020, 1029-1100)	Til stede
Direktoratet for e-helse	Kåre Ljungmann	Til stede
Helsedirektoratet	Monica Verma	Til stede
Norsk Helsenet	Jostein Jensen	Til stede
Den offentlige tannhelsetjenesten	Steinar Løgith Aase	Til stede
Observatører		
Digitaliseringsdirektoratet	Katrine Aam Svendsen (fast møtende vara)	Til stede
FFO – funksjonshemmedes fellesorganisasjon	Lilly Ann Elvestad	Til stede

Styringsgruppen for Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgssektoren

IKT-Norge	Fredrik Syversen	Forfall
Kreftforeningen	Emilie Langfjord	Til stede
Melanor	Jan Ivar Ingebrigtsen	Til stede
NAV	Trond Simensen	Forfall
NSM	Harald Næss (frem til lunsj)	Til stede

Sak	Sakstittel / kommentar / forslag til vedtak
30/21 0900	Godkjenning av innkalling og dagsorden Styringsgruppens vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes.
31/21	Godkjenning av referat fra møte 25.03.21 Styringsgruppens vedtak: Referatet godkjennes.
32/21 0915	Sekretariatet orienterer, inkludert <ul style="list-style-type: none"> • Midlertidig ny leder av sekretariatet: Aasta Margrethe Hetland fungerer som leder av sekretariatet inntil videre. Årsaken er at Jan Gunnar Broch fungerer som seksjonsleder for seksjon Informasjonssikkerhet. • Presentasjon av nye ressurser tilknyttet sekretariatet. <p>Se egen presentasjon.</p> Diskusjon: <ul style="list-style-type: none"> • Virksomheter eller organisasjoner som ønsker å dele videoer produsert av sekretariatet må gjerne lenke til disse på sine egne nettsider. • KINS deltar gjerne i programkomiteen for Normkonferansen. Styringsgruppens øvrige medlemmer oppfordres om å melde seg dersom interesse!
33/21 0945	Valg av ny styringsgruppeleder Innstilling fra valgkomiteen: Lars Erik Baugstø-Hartvigsen fortsetter som leder av styringsgruppen ut september 2021, og at valg av ny leder utsettes til septembermøtet i styringsgruppen. Diskusjon: <ul style="list-style-type: none"> • Om prosessen: Det var ikke mulig for valgkomiteen å rekke en innstilling innen dette møtets dokumentfrist. • Valgkomiteen oppfordrer representantene i styringsgruppen til å vurdere å selv stille seg tilgjengelig for ledervet. • Styringsgruppens leder ber eventuelle kandidater ta kontakt dersom de ønsker å vite mer om hvordan det er å ha vervet – og opplyser for øvrig om at det har vært en svært positiv erfaring, og at arbeidsmengden er håndterbar dersom man allerede sitter i styringsgruppen.

34/21
1000

Styringsgruppens vedtak:

Lars Erik Baugstø-Hartvigsen fortsetter som leder av styringsgruppen ut september 2021, og valg av ny leder utsettes til septembermøtet i styringsgruppen.

Beslutningssak: Oppdatert Veileder i personvern og informasjonssikkerhet - medisinsk utstyr v2.0

Se presentasjonen med saksunderlag.

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen godkjenner versjon 2.0 av Veileder i personvern og informasjonssikkerhet – medisinsk utstyr. Sekretariatet tilpasser mal og dokumentinformasjon i veilederen i tråd med sak 28/21 før publisering.

Diskusjon:

- Det er viktig å være tydelig på hva som er grunnkrav og hva som er risikobasert, dersom det er hensikten med skillet mellom kapittel 3 og 4.
- Burde logging og monitorering inkluderes i større grad? Håndteres i all hovedsak under kapitler om hendelsesregistrering og nettverkssikkerhet. Veilederen reflekterer nok hvilke tema som er hovedfokus i selve Normen.
- Anskaffelser er omtalt senere i veilederen, men bør også nevnes i kapittel 1.2. Anskaffere av utstyr bør nevnes som viktig målgruppe for denne veilederen.
- For IoT-pakken vil det bli relevant å se på dataansvar, særlig i tilknytning til privat bruk og bruk av tilleggsfunksjoner på utstyr som anskaffes til helsehjelp. Denne typen utfordringer vil kreve mer veiledning fremover.

Styringsgruppens vedtak:

Styringsgruppen godkjenner versjon 2.0 av Veileder i personvern og informasjonssikkerhet – medisinsk utstyr. Innspill som kom inn i møtet innarbeides eller tas med i videre arbeid i IoT-pakken. Sekretariatet tilpasser mal og dokumentinformasjon i veilederen i tråd med sak 28/21 før publisering.

1030
35/21
1045

Pause

Beslutningssak: Oppdatert Faktaark Hjemmekontor

Se presentasjonen med saksunderlag.

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen godkjenner versjon 3.0 av Faktaark Hjemmekontor. Sekretariatet tilpasser mal og dokumentinformasjon i veilederen i tråd med sak 28/21 før publisering

Diskusjon:

- Forholdet mellom faktaark 29 om hjemmekontor og faktaark 30 om sikring av mobilt utstyr er litt uklart. Det anbefales en gjennomgang av de to faktaarkene for å se på begrepsbruk, særlig tilknyttet fjernarbeid og hjemmekontor. Begrepet fjernarbeid bør inkluderes i faktaark 29. Endringer kan håndteres redaksjonelt av sekretariatet.

- Det samme gjelder en vurdering av tilgjengelighetsaspektet og hvorvidt dette skal inkluderes i faktaark 29.
- Faktaark 30 bør oppdateres ved anledning.

Styringsgruppens vedtak:

Styringsgruppen godkjenner versjon 3.0 av "Faktaark 29 – Hjemmekontor". Fjernarbeid tas inn i tittel. Sekretariatet ser på om det er tekst som bør gjøres tydeligere mtp. begrepsbruken før publisering. Faktaarket gjennomgås på nytt sammen med "Faktaark 30 – Sikring av mobilt utstyr utenfor virksomheten" og vurdere om omtalen av tilgjengelighet skal justeres. Sekretariatet tilpasser mal og dokumentinformasjon i veilederen i tråd med sak 28/21 før publisering.

36/21
1115

Beslutningssak: Godkjenning FA 57 Personvernprinsippene

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen godkjenner versjon 1.0 av "Faktaark 57 – Personvernprinsippene". Sekretariatet tilpasser mal og dokumentinformasjon i veilederen i tråd med sak 28/21 før publisering.

Se egen presentasjon og utkast av faktaarket med innarbeidede endringer etter innspill mottatt i forkant av møtet.

Diskusjon:

- Flere fremhever at det kan presiseres at det ikke er gitt at ett system hører til ett formål, og at noe uklarhet rundt dette i teksten kan føre til at man avgrenser den praktiske utfordringen mer enn det som er hensiktsmessig. Den samme informasjonen vil også kunne registreres flere steder, og tilhøre ulike behandlingsforløp. Dette vil innarbeides i faktaarket. Det vil utarbeides to eksempler, ett på integritet og ett på riktighet, for å gjøre det tydelig.
- Helse Sør-Øst fremhever at artikkel 24 med fordel kan nevnes i faktaarket, i tillegg til rettigheten "Rett til liv". Sekretariatet finner rom for dette i faktaarket.
- Legeforeningen fremhever at faktaarket har blitt veldig bra, og at skrevet på en måte som både jurister og helsepersonell kan forstå, og med gode eksempler som helsepersonell kan kjenne seg igjen i.

Styringsgruppens vedtak:

Styringsgruppen godkjenner versjon 1.0 av "Faktaark 57 – Personvernprinsippene", med endringer vist i dokumentet i møtet. Sekretariatet utarbeider to nye eksempler: ett om riktighet og ett om integritet. Sekretariatet innarbeider referanse til artikkel 24 og til rettigheten "Rett til liv". Disse sendes til styringsgruppen på e-postgodkjenning med en ukes frist. Sekretariatet tilpasser mal og dokumentinformasjon i veilederen i tråd med sak 28/21 før publisering.

1150

LUNSJ

37/21
1220

Beslutningssak: Godkjenning oppdatering vedlegget til Normen "Oversikt over Normens krav"

Se presentasjonen med saksunderlag.

Forslag til vedtak:

1. Styringsgruppen godkjenner oppdateringen av vedlegget "Oversikt over Normens krav" fra spørsmål til påstand.
2. Styringsgruppen godkjenner konseptet med tegnsetting i hjemmelskolonnen

Nytt forslag til vedtak:

1. Styringsgruppen godkjenner oppdateringen av vedlegget "Oversikt over Normens krav" fra spørsmål til påstand.
- ~~2. Styringsgruppen godkjenner konseptet med tegnsetting i hjemmelskolonnen~~

Diskusjon:

- Hjemmelskolonnen: Det er viktig for deltagerne i styringsgruppen å kunne bruke hjemmelskolonnen ved revisjoner og oppdateringer av selve Normen. Det er ikke viktig med mange kategorier og ulik tegnsetting, men at man kan ha et bevisst forhold til kravene som kommer fra lovverk (som er de aller fleste) og de som er presiseringer o.l. besluttet av styringsgruppen. Slik kan man ha de riktige og viktige prinsipielle diskusjonene i styringsgruppen.
- Videre arbeid med vedlegget: Sekretariatet fortsetter videreutvikling av vedlegget til neste styringsgruppe.

Styringsgruppens vedtak:

Styringsgruppen godkjenner oppdateringen av vedlegget "Oversikt over Normens krav" fra spørsmål til påstand.

38/21
1245

Orienteringssak: Status veiledningspakke Tilgang

Se presentasjonen med saksunderlag.

Sekretariatet gir en kort oppdatering.

Diskusjon:

- Norsk helsenett peker på at temaer som behandles i veiledningspakke tilgang kan utfordres av arbeid innen helhetlig samhandling, som vil ferdigstilles i etterkant av pakken. Sekretariatet fremhever at tilgangsveilederen blir en sammensetning av flere tidligere veiledere og forklarer prinsipper i Normen. Helse Sør-Øst legger til at tilgangspakken bør være på funksjonelle krav, og derfor slik vil være mer uavhengig av løsning. Innspillet fra NHH noteres som en risiko for pakken, og vil tas opp på nytt når utkastet foreligger.

Styringsgruppen tar dette til orientering, og presiserer at det er viktig å holde god koordinering og grenseoppgang opp mot TAG-prosjektet.

39/21
1300

Orienterings- og diskusjonssak: Status veiledningspakke Forskning

Se presentasjonen med saksunderlag.

Sekretariatet gir en kort oppdatering og legger frem punkter til diskusjon i møtet.

Diskusjon:

- Styringsgruppens leder innleder med at dette ser ut som hensiktsmessige endringer og en god struktur for en oppdatert forskningsveileder.

- Henvisningen til godkjenning fra NSD skal ikke henwise til faktisk godkjenning, og vil endres.

Styringsgruppen tar dette til orientering.

40/21
1315

Orienterings- og diskusjonssak: Status veiledningspakke Internkontroll og risiko

Se presentasjonen med saksunderlag.

Sekretariatet gir en kort oppdatering og legger frem punkter til diskusjon i møtet.

Diskusjon:

- Det er stort ønske i sektoren om deling av DPIA for læring og gjenbruk. Det er imidlertid krevende å dele komplette vurderinger, men kan bli flinkere til å dele "anonymiserte" versjoner eller delmengder. Folkehelseinstituttet informerer om at de deler DPIA-er de har gjort, og at slike vil legges ut på FHIs nettsider (som ble gjort for Smittestopp2).
- Diskusjon om hvorvidt DPIA bør være et eget faktaark eller en del av veileder for risikostyring, der noen heller mot eget faktaark. Det er fordeler og ulemper ved begge alternativer, og det viktigste er å finne en hensiktsmessig måte som veileder i å håndtere risiko både for virksomheter og de registrerte.
- Viktig at veiledningsmateriellet er sektorspesifikt og komplementært til generell veiledning som fremstilles av aktører som ikke kun henvender seg til helse- og omsorgssektoren, som Digitaliseringsdirektoratet og Datatilsynet.
- Artikkel 24 i personvernforordningen er viktig å få med på en god måte i denne veiledningspakken, tydeliggjøre ansvarsforhold.
- Det bør gjøres tydelig ulike former for avvik, som sikkerhetsbrudd og brudd på personopplysningssikkerheten, og hvilke plikter som følger av ulike typer avvik.

1345
41/21

PAUSE

Kort orientering fra første møte i redaksjonskomiteen

Saken utgikk da møtet i redaksjonskomiteen er utsatt. Møtet gjennomføres i løpet av juni 2021.

42/21
1400

Beslutningssak: Endringer i overordnet prosjektplan for revisjon av Normens veiledningsmaterieell og Plan for veiledningspakke Sanering og oppdatering

Se presentasjonen med saksunderlag.

Veiledningspakke Sanering og oppdatering utsettes. Det er behov for å se flere av faktaarkene som ligger i denne pakken i sammenheng med de andre veiledningspakkene. Samt at sekretariatet ønsker å trekke redaksjonskomiteen med i diskusjonen i denne pakken.

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen godkjenner endringene i den overordnede prosjektplanen for revisjon av Normens veiledningsmaterieell.

De nye ressursene i sekretariatet bidrar til at forskyving av veiledningspakken Sanering og oppdatering ikke fører til at andre oppgaver må nedprioriteres. Det vil heller være økt kapasitet til å håndtere denne pakken med ny plan.

Styringsgruppens vedtak:

Styringsgruppen godkjenner endringene i den overordnede prosjektplanen for revisjon av Normens veiledningsmateriell.

43/21
1405

Beslutningssak: Godkjenning Plan veiledningspakke Teknisk og IoT

Se presentasjonen med saksunderlag.

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen godkjenner Plan veiledningspakke Teknisk og IoT.

Diskusjon:

- For Nasjonal sikkerhetsmyndighet vil IoT være et viktig satsningsområde fremover, og de vil veldig gjerne være involvert i dette arbeidet fremover.
- KiNS er interessert i å være med i gruppen og vil sende en representant. Velferdsteknologi samt leverandører og kontroll er viktige temaer for kommunesektoren og voksende utfordringer de får stadig flere henvendelser om. Her må vi jobbe på flere fronter, og vet ikke om Normen kan adressere løsningen alene.
- Melanor vil veldig gjerne være med, og ønsker å inkludere Melanor-medlemmer også. IoT og ikke minst IoMT – Internet of Medical Things!
- Helse Sør-Øst fremhever at IoT dekker mye, men at det er lett å få for ensidig fokus på leveransekjeder, som egentlig er generelle utfordringer/problemstillinger. Helse Vest fremhever at det er en rekke utfordringer knyttet til pasientnært utstyr i spesialisthelsetjenesten som bør inkluderes i denne pakken.

Styringsgruppens vedtak:

Styringsgruppen godkjenner Plan veiledningspakke Teknisk og IoT.

44/21
1425

Beslutningssak: Godkjenning Plan veiledningspakke Leverandør

Se presentasjonen med saksunderlag.

Forslag til vedtak:

Styringsgruppen godkjenner Plan veiledningspakke Leverandør.

Diskusjon:

- Arbeidet Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) gjør på skyområdet, blant annet med markedsplassen for skytjenester, kan være relevant for arbeidet. En bør også se til NSMs grunnprinsipper som omhandler leverandører, NIST SP 800-53 og det tyske IT Grundschutz Kompendium som kan gi inspirasjon og fungere som underlag.

Styringsgruppens vedtak:

Styringsgruppen godkjenner Plan veiledningspakke Leverandør.

45/21
1445

Evt.

- 1. Kan Normen utvides med å omtale håndtering av sikkerhetshendelser (deteksjon og respons) på en mer utfyllende måte?**
Saken utsettes til neste møte.
- 2. Revisjon av "Krav til elektronisk meldingsutveksling": Orientering og videre prosess for tilslutning.**
Foreslår e-postrunde med formål om å anbefale bruk av dokumentet "Krav til elektronisk meldingsutveksling."
Styringsgruppen behandler saken på neste møte.
- 3. Strategi for digital sikkerhet i helse- og omsorgssektoren; orientering og diskusjon, med særlig fokus på punktene om Normen. Se tiltaksoversikt der tiltak 1.1, 1.2 og 1.3 gjelder Normen.**
Diskusjon:
Styringsgruppens medlemmer fremhevet at det er viktig at det er krav i lov og forskrift som er førende, eventuell styring fra Helse- og omsorgsdepartementet må komme i tillegg. Særlig siden også aktører utenfor HODs styringslinje må etterleve Normens krav. Videre ble det trukket frem om positivt at pasient-/brugerrepresentanter vil bli involvert i arbeidet med selve strategien.
- 4. Ny møtedato for neste styringsgruppemøte**
Neste styringsgruppemøte flyttes til 20. september 2021.

1530

SLUTT